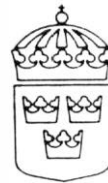

Motion till riksdagen

1987/88:Ub546

av Ulla Tillander (c)

om behörighetsgrund för tjänst som högskolelektor

Mot.
1987/88
Ub546–553

Riksdagen beslöt vid 1984/85 års riksmöte om en ny arbets- och tjänsteorganisation för lärare i den statliga högskolan (prop. 1984/85:57, UbU 1984/85:9). Därvid beslöts bl. a. om inrättande av tjänster som högskolelektor. I fråga om behörighet för sådan tjänst bör, enligt propositionen (s. 17), grunden "vara doktorsexamen eller motsvarande kompetens eller kompetens av annat slag. Med kompetens av annat slag avser jag t. ex. meriter från konstnärligt utvecklingsarbete. Regeringen bör inhämta riksdagens godkännande av vad jag har förordat om behörighetsgrund för tjänst som högskolelektor."

I riksdagens behandling av högskolans lärartjänsteorganisation uppmärksammades i motion 1984/85:169 tillämpningen av denna behörighetsgrund för bl. a. dåvarande tjänster som metodiklektor i lärarutbildningen.

Utgångspunkten i motionen är att om de icke-akademiska utbildningarna skall ha möjlighet att "utveckla sin särart med hänsyn till sina förutsättningar och mål" (SOU 1973:2, s. 60) tjänster som högskolelektor måste kunna inrättas på grunden kompetens av annat slag än doktorsexamen eller motsvarande kompetens. Det framhålls att man måste räkna med att det blir undantag att sådana tjänster inrättas och motionen utmynnar i ett yrkande att högskolans tjänsteorganisation utan dröjsmål ses över med utgångspunkt i de icke-akademiska högskoletraditionernas problem."

I utbildningsutskottets betänkande 1984/85:9 pekar utskottet (s. 11–12) på att utskottet "anfört att det på vissa områden av högskolans utbildningar kan komma i fråga annan utbildning och andra erfarenheter än de som följer av doktorsexamen för att betraktas som behörig till tjänst som högskolelektor. Med hänvisning till dessa ställningstaganden finner utskottet att de 'icke akademiska' traditionerna väl kan tillgodoses inom den föreslagna ramen och avstyrker därför motion 1984/85:169 i denna del". Med hänsyn till exemplifieringen i motionen har riksdagen således beslutat att hittillsvarande tjänster som metodiklektor i lärarutbildningen skall kunna innefattas i formuleringen "kompetens av annat slag än doktorsexamen eller motsvarande vetenskapliga kompetens" i vad avser behörighet till tjänst som högskolelektor.

Vid lärarhögskolan i Malmö, som är ett område inom universitetet i Lund, ledigförklarades den 11 februari 1987 en extra tjänst som högskolelektor i geografi och historia, avsedd företrädesvis för praktisk-pedagogisk utbild-

ning av grundskollärare. För behörighet till tjänsten angavs, med hänvisning till 19 kap. 24 § högskoleförordningen, krav på kompetens av annat slag än doktorsexamen/motsvarande, nämligen lärarutbildning och erfarenhet av undervisning i grundskolan. I fråga om befodringsgrund skulle särskild vikt fästas vid pedagogisk skicklighet, och erfarenhet av pedagogiskt utvecklingsarbete fordras. Den utlysta tjänsten var sålunda en tjänst som metodiklektor av det slag som enligt riksdagens beslut skulle kunna inrättas som högskolelektor. Två personer sökte tjänsten, och lärarhögskolans styrelse utnämnde en av de sökande. Medsökanden som i motsats till den utnämnde avlagt doktorsexamen, överklagade utnämningen hos universitets- och högskoleämbetet.

UHÄ fattade den 11 november 1987 beslut med anledning av överklagandet. I detta heter det: "Med hänsyn till att behörighetskraven i ledigkungsörelsen utformats felaktigt upphäver UHÄ det överklagade beslutet och återförvisar ärendet till universitetet för förnyad handläggning med beaktande av vad ämbetet här har anfört."

I motiven för sitt beslut hävdar UHÄ att detta behörighetskriterium (kompetens av annat slag) "inte kan komma i fråga när det gäller rekrytering till tjänster inom områden som har etablerad forskning och forskarutbildning. Således är det inte tillämpligt vid tillsättning av förevarande tjänst." I sitt yttrande över överklagandet hade lärarhögskolans styrelse, som yttrade sig på universitetsstyrelsens vägnar, refererat till riksdagens behandling av motion 1984/85:169. Högskolans nya lärtjänsteorganisation har sålunda i sin tillämpning redan kommit att avvika från riksdagsbeslutet. I ett vidare perspektiv är det av särskild betydelse att behörighetskriteriet "kompetens av annat slag" inte utesluts för tjänster inom områden som har etablerad forskning och forskarutbildning. En så snäv tolkning på vetenskaplig grund skulle innebära att den mångfald av kunskapsformer inom högskolan som är nödvändig för att högskolan skall kunna väl tjäna sin uppgift i det moderna samhället kommer att på sikt reduceras på ett icke godtagbart sätt.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen begär att regeringen för riksdagen redovisar riktlinjer i fråga om bl. a. behörighet till tjänst som högskolelektor vilka överensstämmer med 1984/85 års riksmötes beslut om ny arbets- och tjänsteorganisation för den statliga högskolan.

Stockholm den 20 januari 1988

Ulla Tillander (c)